

PREDSTAVLJAMO VAM KRAJEVNO SKUPNOST POLJE

Najbolj jih pesti civilna zaščita

Polje se zadnja leta hitro širi in se polagoma zraša z bližnjimi naselji v zaključeno celoto. Obdelava popisa bo dala točne podatke, vendar bo za orientacijo dovolj dober podatek, da je bilo pred nekaj leti v Polju okrog 5000 prebivalcev. Se tako zaključena celota pa v svoji sredi skriva in poraja cel kup problemov in nalog, ki jih mora nekdo tekoče in vestno reševati. Kdo je to? Kako mu gre od rok?

Anton Cerar vodi 11-članski svet krajevne skupnosti Polje. Predsednik tega sveta je že od 1966. leta; ponovno je bil izvoljen lansko leto. Po njegovih besedah je svet kadrovsko dobro sestavljen in tudi člani se dokaj redno in v zadostnem številu udeležujejo sej, ki jih sklicujejo po potrebi.

Odgovore je gov. Cerar razvrstil tako, da je najprej obdelal dosedanje delo in uspehe krajevne skupnosti, ter se tako lotil nekaterih še neresenih problemov, ki v prvi vrsti pritiho krajevni skupnosti, morali pa bi se z njimi soočiti prav vsi Poljci.

Ker se je Polje razvijalo zelo dinamično, so se kot prioriteta pojavljala razna komunalna vprašanja,

ki jih je krajevna skupnost reševala v okviru razpoložljivih sredstev zelo dobro in hitro. V teh letih je krajevna skupnost uredila vodovod, razsvetljavo in asfaltirala nekaj za Polje pomembnih cest in poti. Pri vseh teh akcijah so se občani zadovoljivo odzvali, saj so pri programu leta 1968, ko so asfaltirali Rjavo cesto in uredili tudi razsvetljavo, zbrali za okrog 800.000 dinarjev samopripevka ali skoraj 13 odstotkov od celotne vrednosti opravljenih del. Tudi leta 1969 je imela KS pretežno komunalni program. Asfaltirala je okrog 900 m cest v vrednosti 25 milijonov din., ki so jih prispevale nekatere delovne organizacije predvsem Saturnus, občani in krajevna skup-

nost. Lani so na podlagi izredno ugodnega kreditnega dogovora s čestnim podjetjem v Ljubljani asfaltirali cesto med Slapami in Poljem ter tako izčrpali tudi letošnja sredstva. S temi deli so v glavnem rešeni tudi najbolj pereči komunalni problemi.

Na vprašanje, kakšen program ima KS letos, je gov. Cerar odgovoril, da krajevna skupnost letos nima konkretnega programa, ker bo vsa sredstva, ki jih bo dobila, takoj uporabila za plačilo dolga cestnemu podjetju. Ta odgovor, ki se mi je med razgovorom čedalje bolj motal po glavi, pa nama ni prepričal, da ne

Anton Cerar, predsednik krajevne skupnosti Polje

bi razpravljala naprej. Tako sem zvedel, da pomoč starejšim organizirajo skupno z Zvezo borcev, medtem ko konkretno zanje skrbi zdravstveni domovi. Razne prireditve in proslave pripravljajo skupno s šolami na njihovem področju. Prav tako uspešno sodelujejo z gasilskim društvom, manj uspešno pa s krajevno organizacijo Socialistične zveze, ki zadnje čase šepa, je spet brez predsednika in opravlja KS čedalje več njenega dela. (Od nekod se mi prikrade: nimamo delovnega programa...)

Precej težav imajo z „urejenostjo“ zelenic. Ne vedo točno, komu se nakazujejo sredstva za urejanje, dejstvo pa je zaradi neurejenih zelenic ni dovolj počivališč za stare ljudi, ki se ne morejo zbirati niti kje druge, ker ni primernih prostorov. Šahjati se ne more tudi mladina, ki – čeprav je organizirana v klubu mladih in ima svojo športno ploščad – le nima ustreznih prostorov, razen nekaj gostiln, ko se mi spet prikrade bojazen, da ne bodo imeli kaj delati, ko pravzaprav nimajo programja dela, razmišlja naprej gov. Cerar. Najbrž bi bilo koristno organizirati nekaj akcij ali društev npr. olepševalno društvo. Toda kljub lepi ideji ljudje ne kažejo dosti poslušati za takšne stvari. Morda bi morali dobiti pravega človeka. Glede boljše skrbe in razširitve obstoječe trgov-

ske mreže, sedaj zato KS nima nobe-nega vpliva, čeprav bi bilo Poljem najbrž lažje kupovati v Polju kot v Ljubljani. V načrtu imamo prenovitve stavbe, v kateri imajo svoje prostore še pošta, milica itd., tako da bomo pridobili nekaj prostora, ki ga bomo najbrž odstopili mladini.

Kaj nas najbolj pesti? Brez dvoma civilna zaščita. Zgoraj se naslanjajo na zakon in njegova določila, pozabljajo pa, da mora te stvari nekdo organizirati in voditi. In to ne zastoj. Za 200 din mesečno pa ne moremo dobiti človeka, ki bi bil pripravljen delati, ustanavljati skupine ter jih delovno organizirati. Če danes ne plačāš, ljudje se vabil ne raznesejo! Leta 1968 je občinska skupščina krajevni skupnosti dodelila za delovanje civilne zaščite 300.000 din, kar je le omogočalo neko osnovo za delo. Sedaj vsega tega ni!

Sodelovanje z občino je v redu – z opombo da nas, predsednike krajevni skupnosti, premalo obveščajo. Predvsem smo premalo na tekočem z informacijami o novogradnjah. Veliko dela imamo tudi z občani, ki bi radi gradili na svojih parcelah, pa zaradi urbanističnih načrtov ne dobijo gradbenih dovoljenj, ter jih vsi pristojni organi pošiljajo od vrat do vrat, največkrat pa na KS, ki je za urejanje te problematike najmanj pristojna. Nasploh pa nas uprava in vse mogoče institucije in zavodi preveč obremenjujejo z zbiranjem raznih statističnih in evidenčnih podatkov.

Tovariš Cerar mi je še dolgo pripovedoval o krajevni skupnosti, njeni problematiki in o tem, kaj bo treba v Polju še urediti. Mnogo tega bodo po vsej verjetnosti napravili zelo kmalu, morda še v mandatu sedanjega sveta. Kljub ugodnim rezultatom in dejavnostim pa me je še dolgo po razgovoru preganjala misel, da je še preveč ljudi, ki so prepričani, da je program dejavnosti KS le komunalna dejavnost, vse ostalo... Da je program, če je kasa polna denarja. Vseeno je, ali se tako mišljenja pojavljajo v vodstvih krajevni organizacij ali pa med občani, ker kažejo pojav le na to, da marsikje eni in drugi ne vedo prav dosti, kaj je krajevna skupnost. Poleg urejanja materialnih življenjskih problemov je še mnogo področij dela, kjer bi lahko KS odigrala važno vlogo, toda ne samo z izvrševanjem, temveč tudi s povezovanjem in koordinacijo vseh drugih dejavnosti.

Če lahko samo malo sugeriramo, bi bilo najmanj, kar bi moral svet krajevne skupnosti storiti, občane v kakršnikoli obliki obveščati. „Dosedaj smo zelo uspešno izvedli precej nalog, ker pa smo lani „pojedli“ današnji kruh, predlagamo tak program, ki ga bomo lahko izvajali brez velikih materialnih sredstev.“

Domoljubje

Zdelo se mi je primerno in prav da nekaj napišem na rob tridesetletnici vstaje jugoslovanskih narodov. Neke notranji čut me je že dalj časa vznemirjal, zadnje čase pa že kar demonično preganjal in mi šepetal na uho: „Daj, poprimi za pero in zapiši besedo, dve o domoljubju, o ljubezni do domovine!“

Odkar je pred več tisoč leti nastala prva človeška skupnost pa vse do danes, so se ljudje bojevali, krvaveli in umirali za domovino, branili so jo čeprav ne vsi, ker so se ob hudih preiskušnih nekateri vedno znašli v nasprotnem taboru. Tako je bilo tudi v našem NOB; in tudi v morebitnem jutrišnjem spopadu ne moremo računati s tem, da bodo vsi na strani naprednih sil.

In kaj je gnalo – denimo – Leonido in njegove junake, da so se na Termopilem klanu žrtvovali za čast in svobodo domovine? Zakaj neki je Miloš Obilić stopil v Muratov šotor in pred očmi presenečenih janičarjev prebodel vsemogočnega vladarja vzhodnega sveta? In slavi Pohorski bataljon bi se tudi lahko razbežal ali predal sovražniku – pa se ni! Američani so se zaradi domoljubja mesarili z Japonci na Gvadalkanalu, in ruski vojak Matrosov je iz domoljubja s svojim telesom zaprl strelno lino na nemškem bunkerju. In v nekaterih čeških tovarnah Rusi nekaj mesecev niso mogli streti upornega duha delavcev – vse zavoljo domoljubja.

Domoljubje ima potemtakem tudi v miru svoje vatle, ker je – kot bi rekel nemški vojaški teoretik Klavzevic – vojna samo nadaljevanje politike z drugimi sredstvi in se tako imenovana psihološka vojna tudi v navideznem miru bije z vso srditostjo. Kot črv vztrajno spodjeda in načinja trdoto državnega in narodnostnega stebra, se skuša vrniti v vse organizme družbe in jo znotraj razkrajati.

Nekateri menijo, da so navadne čenče govornice o tem, češ da angleški (in morda tudi kak drug) turist, ko se vrne z dopusta, obvezno poroča o tem, kaj je videl v tej ali oni državi. Jaz verjamem, da to niso čenče! Prej bi rekel, da je to kanček domoljubja.

Če je temu tako, potem je že čas, da se tudi mi malo zdamo in dvignemo glavo iz peska, kajti premalo se zavedamo, da nam v zgodovini ni nihče ničesar poklonil (kvečjemu odvzel) in da nam tudi danes in jutri ne bo nihče prizanašal. Mar so potrebni dokazi? Čim nam gre v gospodarstvu na slabše, čim se prerekamo o tem ali o onem, že zunaj in tudi znotraj poka. Ne gre samo za razne Hrkače ali za krogle, ki jih je zločinec pognal v glavo veleposlaniku Roloviču. Psihološka vojna je zelo brutalna in tudi sila rafinirane. Zato ne kaže zanemarjati trditve, da lahko več škode naredi en sam spreten špijon ali provokator, kot cela divizija vojske. Zgodovina je to večkrat dokazala. Razlika je jasna: sovražno tankovsko divizijo imaš pred očmi in se spopadeš z njo v odprtem boju, medtem ko imaš tu opravka z nevidnim sovražnikom. S slednjim pa bomo najlažje obračunali, če bomo pometli pred lastnim pragom in naredili red vsak v svoji hiši; kajti če bo treba, bo vsaka hiša trdnjavica zase, ki je noben, še tako močan sovrag, ne bo mogel streči.

Tege reda pa žal marsikje pogrešamo. Ne gre samo za površinske, marveč za globlje procese družbene samoznašice.

Sodim, da bomo domovini naredili največjo uslugo, če bo vsak pometel pred svojim pragom. Le tkrat, ko se delovni človek – državljan v svoji hiši čuti varnega in zadovoljnega, je pripravljen z vsem srcem in bitjem to hišo tudi braniti.

ff

Iz občinske skupščine

Čeprav je dnevni red 22. seje občinske skupščine vključeno s potrditvijo zapisnika prejšnje seje, poročilom o izvrševanju sklepov zadnje seje ter odborniški vprašanji in pojasnil obsegal samo osem točk, se je delo skupščine zavleklo do osme ure. Odborniki so zelo živahno posegali v razpravo ob predlogu družbenega načrta in proračuna občine za leto 1971, odluko o proračunu, pravilniku o oblikah in zneskih družbene skrbi za udeležence NOB in njihove družinske člane, ob obravnavi osnutka zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lasti in ob poročilu Službe družbenega knjigovodstva.

Odborniki so razpravljali o nekaterih zelo aktualnih zadevah, ki so v najtesnejši zvezi z družbenim načrtom in proračunom. Zelo angažirano so razpravljali in iskali rešitve za probleme otroškega varstva in o potrebah, ki se v prihodnje postavljajo glede na hiter razvoj vseh predelov občine. Razpravljali so še o povečanju sredstev zavodu za socialno skrbnost ter mladinskem klubu „KAJUH“. Zavod naj bi ob povečanih sredstvih nastavljal strokovnjaka, ortopedologa, medtem ko kvaliteto delo mladinskega kluba „Kajuh“ s svojo dejavnostjo tudi opravičuje tak predlog.

V oceni razprav o družbenem načrtu je predsednik skupščine Polde Maček poudaril nekoliko stvari, ki jih ne kaže prezreti. Ugotovil je, da nedavni zbori volivcev kot tudi ostala posvetovanja upoštevajo čas, o katerem sprejemamo proračun – ta razmišljanja so torej trezna. Kljub temu pa bo treba stalno upoštevati, da nismo samo v času sprememb političnega sistema in ustave, pač pa v stabilizacijskem obdobju, kar bi morali predvsem upoštevati pri vsakodnevnih prelahkih odločitvah divogovanja cen. V bolj konkretiziranim delu diskusije se je ustavil pri financiranju šolstva in otroškega varstva: „Tu je predvsem važno ugotoviti, da bo v prihodnje problem otroškega varstva vsaj omiljen. Večjo agilnost bo morala občinska skupščina pokazati pri stanovanjski gradnji ter nadaljnji izgradnji industrijske in servisne cone. Zelo važno vprašanje, ki mu že dalj časa vsi posvečamo pozornosti in pomoči, je sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, ki bi jim morali pomagati pri kadrovskih in organizacijskih problemih ter tako krepiti njihovo vlogo. Med drugim bo nujno usmeriti pomoč na nerazvite predele naše občine, prek raznih oblik pospeševanja kmetijstva, gradnje infrastrukture, cest, vodovodov in električne razsvetljave. Vso to problematiko pa bi morali reševati vsi prizadejni delavci, ne samo občinska skupščina. Zato bo nujno okrepiti in zagotoviti organiziran vpliv političnih sil pri reševanju vseh naštetih vprašanj.“

Teško bi bilo precizno formulirati sklepe zelo živahne in aktualne razprave ob osnutku zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lasti. STANE KEBER, ki je po uvodnem poročilu prvi sodeloval v razpravi, je poudaril, da se sicer strinja s prodajo stanovanj, moti ga le, da so stanovanja pokupili „střici“ in ne delavci z majhnimi otroki in slabimi plačami. Predstavnik ljubljanskega javnega pravobranilstva NIKOLA MITROVIČ je ugotovil, da pri raz-

prodaji družbenih stanovanj prihaja do anomalij, nizkih cen, dolgih odplačilnih rokov ter subjektivizma pri ocenjevanju vrednosti teh stanovanj. MIRAN HERIC je poudaril, da prihaja do teh anomalij tudi zaradi malomarnosti zakonodajalca, ki prepušča s splošnimi in samoupravnimi akti vse urejanje samoupravi. ANTON KOROSEČ je opozoril na potrebo, da se zaščiti in v prvi vrsti omogoči kupiti stanovanje najemniku ter se vprašal, kako drugače zaščiti vse tiste, ki bi se s prodajo stanovanj naenkrat „znališ“ v privatnem stanovanju. Odbornik KEBER se je še enkrat oglašil; glede na širok spekter problemov iz razprave je predlagal, da se prepove prodaja družbenih stanovanj. Franc Rejc je pravzaprav podprl Kebrā, ko je razmišljal, da podpiramo in regresiramo predvsem tistega, ki stanovanje ima, pa naj bo to najemnik ali lastnik. „Najemnine niso ekonomske, prodaja starih stanovanj prav tako kot pri novih temelji na dolgoročnih kreditih in nizkih obrestnih merah, pozitivnega efekta pa ni.“ Zato se je zavzel, naj se družbeno premoženje ne prodaja.

Na seji so se dogovorili, da bo delegat občine na zasedanju skupščine upošteval v svojih stališčih predloge razprave, odborniki pa so sprejeli sklep, naj bo doba odplačevanja 30 let, kot je bilo predloženo v osnutku zakona.

V zadnji točki dnevnega reda je predstavnik SDK podal letno poročilo o delu in nalogah službe ter finančno-tehničnem poslovanju delovnih organizacij s področja občine. V razpravi je gov. Rejc opozoril na velike nepravilnosti in kar gojulfije podjetij, ki jih ustanavljajo skupine državljanov (grupe gradjana). Ta podjetja skoraj po pravilu s svojim poslovanjem oškodujejo podjetja oziroma družbo za težke milijone. Predsednik skupščine je v svoji diskusiji označil kot organizirano mafijo ter predlagal, da SDK precizneje preveri delovanje teh podjetij, poslanci republiške skupščine pa naj na podlagi take analize sprožijo postopek za spremembo ustreznega zakona.

SKUPŠČINI STANOVALCEV NA ROB

Zakaj hišni sveti molčijo?

Konec marca je bila redna letna skupščina stanovalcev za območje občine Ljubljana Moste-Polje. Sklicatelj, stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste je razposlalo nad 200 vabil, skupščine pa se je udeležilo 20 delegatov hišnih svetov.

Ob tem se samo po sebi vsiljuje vprašanje, komu je skupščina stanovalcev sploh potrebna, če ne tistim, zavoljo katerih je pripravljena in sklicana. Naj mimogrede omenimo, da je sklicatelj ob tej priložnosti razmnožil in razposlal kar 800 strani tipkanega gradiva, saj ga je vsak vabljen prejel štiriideset strani. Sklep je potemtakem možen samo

tale: stanovanjska samouprava, so-deč po odzivu na skupščino, stoji na dokaj trhih nogah, kajti od nekaj sto zastopnikov hišnih svetov z območja občine Moste-Polje, je na skupščini stanovalcev le 20 delegatov sklepalo o predlogu investicijskega programa vzdrževanja stanovanjskega in poslovnega fonda v letu 1971, ki znaša nekaj manj kot pol milijarde starih dinarjev!

Da je trditve o jalovosti sedanje stanovanjske samouprave točna, nam zgornje potrjuje tudi naslednji podatek: od skupnega števila nekaj nad 800 hišnih svetov, ki jih ima v svoji upravi stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste, ima samo 36 hišnih svetov blok-naročilnice za tekoče vzdrževanje hiš; 29 hišnih svetov je to pravico preneslo na stanovanjsko podjetje, ostali hišni

sveti pa molčijo.

Rajonski tehniko so bržkone edina zveza hišnih svetov s stanovanjskim podjetjem – pa še teh je zelo malo, saj ima en sam rajonski tehnik na skrbi nad 2000 stanovanjskih enot.

In vendar bi imeli delegati hišnih svetov na letni skupščini o čem spregovoriti. Problemov se je nakopičilo že toliko, da kmalu ne bomo vedeli več ne kod ne kam. Naj omenimo dva:

Se vedno se prerekamo okoli tega, kdo naj vzdržuje zelene površine pri stanovanjskih hišah, ki niso zajete v odlokih občinskih in mestne skupščine Ljubljana. Mestna in občinske skupščine menijo, da sodijo te zelenice v pristojnost stanovanjskih podjetij. Le-ta pa se branijo, češ da bi bilo zanje to preveliko breme in predlagajo, da bi ga v merilu krajevne skupnosti pravično razporedili in zemljišče razparcelirali na vse uporabnike.

Gradbena podjetja imajo še vedno monopol nad projektiranjem, gradnjo in prodajo stanovanj stanovalcem, medtem ko stanovanjska podjetja in varčevalci oziroma bodoči lastniki stanovanj nimajo domala nobene možnosti kontrole nad gradnjo teh stanovanj. Večkrat so lastniki stanovanj postavljeni pred dejstvo, da sprejemajo mačka v zaklju, ker se jim pači mudi, gradbena podjetja pa zaradi penalov komaj čakajo, da se nove stolpnice odkrižajo, čeprav ugotovljene napake pozneje zelo počasi ali pa sploh neodpravijo. Mariiborski primer nekalitete in skrajno malomarne gradnje nam je še v svežem spominu.

Mimo teh dveh so še drugi zelo pereči problemi, kot npr. ustanavljanje in usposabljanje ekip za civilno zaščito po hišah, urjenje teh ekip v ravnanju z orodjem za reševanje ljudi in njih imetje ob elementarnih nesrečah ali v vojni, gradnja stanovanj za vlagatelje, prodaja družbenih stanovanj in podobno. Napovedane sistemske spremembe na področju stanovanjskega gospodarstva bodo prejkone prinesle marsikatero novost, čeprav čarobne palice seveda ne smemo pričakovati. Treba pa se bo odločno spoprijeti s prenekatere sedanjo okostenelo miselnostjo.

Kopališče obdano z vrtnicami

Kmalu bodo zopet nastopili dnevi, ko se bomo pred sončno pripeko in vročim asfaltom zatekali v senco in se pridno namakali v vodi. Ljubljana pa ne premore veliko kopališč in še ta so v večini zastarela. Moščani se lahko pohvalimo, da smo po zaslugi sklada za družbeni standard, ki je samo naša sovejrstna oblika združevanja sredstev, dobili lani na Kodeljevem sodobno in največje kopališče v Ljubljani.

Gostinsko podjetje Figovec, ki je prevzelo kopališče v upravljanje, obeta letos kopalcem nekatere novosti. Moto podjetja je nuditi obiskovalcem kar najboljše počutje, tudi tistim, ki imajo bolj plitve žepe. Če bo slednje res držalo, bomo lahko kmalu videli.

Tako bodo ljubitelji lesenih kegljev lahko uveljavljali svoje spretnosti in kegljanju na šeststoznem avtomatskem kegljišču kar v kopalnih, mojstrom bele žogice pa bo na voljo pol ducata zelenih miz. Največja gneča bo bržkone okoli igralnih avtomatov, ki jih bodo postavili v tako imenovanem mini-kazinu. V bifeju se bo vedno našlo kaj primernega za pod zob in še dobra kapljica povrhu. Stoli

in mize bodo razvrščeni na ploščadi, ki jo že obkrožajo vitke breze ter se čudovito prilegajo okolju.

In če bo 2.000 raznobarnih vrtnic, ki jih nameravajo zasaditi že letos, pognalo cvetove, bo njih pestri spektrum barv še bolj poživil že tako prijetno bujno zelenilo Kodeljevega parka.

Tudi ležalnih desk, senčnikov in drugih rekvizitov, ki sodijo v sodobno kopališče, ne bo manjkalo. Nežni spol si bo pričesko lahko urejal kar v kopalškem česalnem salonu, medtem ko bo kiosk založen z dnevnim in revialnim tiskom.

Ker vsi moščanski šolarji še ne znajo dobro plavati, bodo imeli dnevno po dve uri plavanja zastoj, ko pa bo kopališče registrirano za plavalne tekme, bodo tukaj merili svoje moči tudi najboljši plavalci.

Letos imajo moščanski turistični delavci in gostinci v načrtu tudi plesno prireditev pod naslovom „Za vsakega nekaj“. Ob bazenih, ki jih bodo osvetljevali močni reflektorji in raznobarni lampiončki, se bodo zavrteli mladi in stari. Ob tej priložnosti naj bi modni kreatorji pokazali tudi najnovejše modele kopaljk.

Naj še dodamo, da bo na parkirišču prostora za 600 avtomobilov in da je dostop do kopališča že asfaltiran.

Torej Moščani, Ljubljančani! V poletni vročini na Kodeljevo, kajti Neptun vas z veseljem pričakuje! ff

Danes

Knorr
Grahova juha
s šunko